2. **Деркач А. В.** Інтеграція штучного інтелекту в державне управління: проблеми та перспективи / А. В. Деркач, О. В. Лазарєв // Молодий вчений. – 2018. – № 12 (63). – С. 117-120.

3. **Даниленко І. П.** Використання аналізу даних для покращення місцевого самоврядування: досвід Європейського Союзу / І. П. Даниленко // Управління розвитком: теорія та практика. – 2019. – № 1. – С. 72-84.

4. **Ковальчук Л. А.** Інноваційні технології в управлінні місцевим розвитком / Л. А. Ковальчук, І. В. Марченко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2016. – № 1163. – С. 123-129.

5. **Поліщук О. В.** Роль інтелектуального аналізу даних у прийнятті рішень місцевими органами влади / О. В. Поліщук, Т. І. Міщенко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2015. – Том 216. – С. 90-98.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Шевченко А.А., *к.е.н., доц.*
Земляк А.В. *здобувач*
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

У сучасних умовах масштабна інноваційна діяльність є основою стабільного та ефективного економічного зростання як в окремих галузях, так і в країні в цілому.

Теза стосовно підвищення ефективності інноваційної діяльності аграрних підприємств в сучасних умовах має особливе державне значення. Адже тут виробляється майже третина валового внутрішнього продукту країни. Водночас аграрні підприємства в Україні відстають від країн - членів ЄС за показниками продуктивності та ефективності. Тому продуктивність галузі та конкурентоспроможність продукції можна радикально підвищити лише за рахунок інноваційного розвитку.

Загальновідомо, що інновації - це діяльність, спрямована на виявлення, розробку та застосування результатів наукових досліджень у вигляді нових або вдосконалених продуктів, послуг чи процесів з подальшим їх розповсюдженням з комерційною метою. Для досягнення інноваційних цілей необхідно відкрити нові методи та можливості, ефективніше використовувати наявні ресурси та впроваджувати передові результати для задоволення різноманітних потреб споживачів. Інноваційна діяльність складається з наукових, технічних, організаційних, фінансових і комерційних засобів, які в сукупності призводять до створення інновацій [2].

Безперечно, стан інноваційної діяльності в сільськогосподарських підприємствах України є не найкращим. Багато експертів вважають, що основною причиною повільного розвитку інновацій є брак фінансових ресурсів. Насправді існує низка інших, не менш важливих причин: зниження платоспроможного попиту на вітчизняну продукцію; невиважена державна підтримка.

Пропонуємо актуальні проблеми, що стримують розвиток інноваційної діяльності скомпонувати в наступні групи:

1) воєнні дії в Україні: зниження рівня інвестицій, збільшення ризику для бізнесу, зовнішня міграція науковців та бізнсменів;

2) відсутність обґрунтованої та ефективної державної інноваційної політики: Україна відмовилася від пріоритетного науково - технологічного розвитку з початку своєї незалежності, а відсутність системи державних пріоритетів і виключення науки, вищої

освіти та інновацій з переліку основних продуктивних сил є головною проблемою прискореного розвитку економіки країни;

3) відсутнє системне управління інноваційним процесом з боку держави: сфера управління інноваціями розпорошена між різними інституціями, що означає відсутність єдиних цілей, не узгодженість дій та розпорошеність людських і фінансових ресурсів;

4) законодавча база, що регулює інноваційну діяльність: вона є фрагментарною, неповною, суперечливою і тому неадекватною. В Україні прийнято понад 100 законодавчих і нормативних урядових актів та різних міністерських документів, які не узгоджуються між собою і не створюють єдиного правового поля для інноваційної діяльності.

5) відсутність фінансового механізму інноваційної діяльності: основним джерелом інноваційних витрат є власні кошти підприємств [1].

Однак українське суспільство і світ в цілому стоять перед потужними викликами починаючи з 2022 року. Чи залишається актуальним довоєнний план пошуку нових рішень для побудови глобального суспільного устрою в рамках поширення інноваційних цифрових технологій у глобальному світовому просторі?

З початком широкомасштабного вторгнення Росії бізнес-середовище в Україні зазнало радикальних змін. Підприємцям довелося зіткнутися, з перебоями в електропостачанні та зв'язку, еміграцією економічно активного населення, зниженням купівельної спроможності населення, розривом і реструктуризацією ланцюгів поставок і скороченням інвестицій майже до нуля. Ці та інші фактори в край негативно вплинули на економічну ситуацію в Україні. Це ж стосується і аграрних підприємств.

Незважаючи на ці виклики, інновації та стартапи в Україні стають все активнішими. Багато інноваційних проектів були спрямовані на вирішення проблем, пов'язаних з війною та її наслідками.

До основних пріоритетних напрямів інноваційного розвитку аграрного сектору можна віднести наступні: переоснащення високоефективним технологічним обладнанням; перекваліфікація персоналу; вдосконаленні технології виробництва аграрної продукції і підвищенні її якості; формування механізмів раціонального використання сировини [3].

Розвиток аграрного виробництва на інноваційній основі в подальшому має відбуватись за рахунок використання нових видів техніки, обладнання, машин, інструментів, сортів рослин та порід тварин, нових технологій виробництва продукції, способів пошуку, акумуляції, обліку та передачі інформації, підвищенням рівня кваліфікації працівників, виробництва нових видів або з новими властивостями аграрної продукції, запровадження нових форм управління та організації виробництва, освоєння нових ринків та способів продажу продукції, побудові нових логістичних систем, тощо [4].

Заходи післявоєнної інноваційної політики мають бути спрямовані на формування та реалізацію ефективної державної політики розвитку науки та стимулювання інновацій; інтеграцію наукового сектора і економіки; технологічну модернізацію виробництва; запровадження європейських стандартів у сфері організації виконання та фінансування наукових досліджень; формування (відродження, модернізація) мережі центрів дослідницької та інноваційної інфраструктури; створення належних фінансових стимулів до продуктивної праці дослідників; популяризацію вітчизняної науки, підвищення її соціального статусу [5].

Лише активна взаємодія науки та бізнесу при дієвій підтримці держави в рамках виваженої політики розвитку науки та стимулювання інновацій дозволять перейти економіці України в повоєнний період на якісно новий рівень розвитку і повною мірою використати інтелектуальний потенціал нашої нації.

Список використаних джерел:

1. Головенко О.В. Проблеми та перспективи інноваційної діяльності аграрного підприємства. Проблеми та перспективи інноваційної діяльності аграрного підприємства. URL: https://feu.kneu.edu.ua/ua/confere_nce/conf_social_dev_ukr_12/section1/tez1/
2. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в україні: виклики воєнного часу. URL: https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/ed3426146432ea2f6837c04fe0c85b86.pdf
3. Гарбар Ж. В. Пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в галузі рослинництва. Агросвіт (12). 2021. URL: https://doi.org/ 10.32702/2306&6792.2021.12.9
4. Величко О. Інноваційні процеси в аграрному секторі України. *Тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму* «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу» URL:https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/ed3426146432ea2f6837c04fe0c85b86.pdf
5. Бєлялов Т. Інноваційний розвиток підприємництва в умовах війни та в післявоєнний період. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/ 123456789/20218/1/PIONBUG_2022_P066-067.pdf